

Carl Hansen (Viborg Amts 1ste Valgkreds): Under Nr. 158 har Justitsministeriet foreslaaet en Anmærkning om, at Statskassen skal paatage sig en Garanti for Forrentning og Amortisation af et Laan paa indtil 500,000 Kr., som Andelsforeningernes Sanatorieforening agter at optage i Anledning af Opførelsen af 2 Sanatorier. Det oplyses i Bilagene, at den nævnte Forening i November Maaned ved Andragendets Indsendelse bestod af 599 Andelsforetagender med ca. 95,000 Andelshavere. Nu, tre Maaneder efter, er der 770 Andelsforeninger med i alt ca. 127,000 Andelshavere. Af disse Foreninger ere rigeligt 500 Mejerier og Resten Brugsforeninger og Slagterier. De have forpligtet sig til i en Aarrække, som Regel i 28 Aar, hvert Aar at indbetale et Beløb, der svarer til 18 Øre for hver Andelshaver, og derfor stifter man Laan, som efterhaanden tilbagebetales. Den kapitaliserede Værdi af de øjeblikkelige Forpligtelser andrager 500,000 Kr. Jeg finder Anledning til at rette en varm Tak til den højtærede Minister, fordi han har fremsat Forslaget, og til Finansudvalget, fordi det har tiltraadt det. Derved vil det blive lettere for Sanatorieforeningen at optage det fornødne Laan, og Forrentningen vil blive betydelig billigere. Jeg vil paa det varmeste anbefale Forslaget, som jeg hjerteligt takker for.

Patursson: Jeg tillader mig at rette en Tak til den ærede Minister og Finansudvalget for Forslaget til Landbrugskandidat M. Winther-Lützen af Sand. Det angaar et lille Forsøg, som vedkommende foretager paa et Jordstykke, der ligger en hel Del mere fra Søen end de dyrkede Jorder i Almindelighed paa Færøerne. Jeg kender personlig vedkommende som en meget interesseret og godt kvalificeret Mand paa dette Omraade. Han har gennemgaaet et Landbrugskursus paa Færøerne og fuldent sin Uddannelse ved Landbrugshøjskolen i Norge og har siden rejst en Del omkring her i Landet, i Norge og paa Island. Jeg vilde dog i denne Forbindelse ønske, at vedkommende kunde faa lidt større Virkefelt paa Landbrugets Omraade, end han kan have paa det Sted, han nu er. Thi det færøiske Landbrug trænger til alle de Kræfter, der kunne ofre sig for det, idet det staa saa uhyre meget tilbage.

Der har her i Rigsdagen været omdelt en Piece af Kaptajn Daniel Bruun, hvori færøiske Landbrugsforhold skildres.

Det er en meget velskrevet Piece, som giver gode Oplysninger desangaaende, men jeg savner dog deri en hel Del, og det er Oplysninger om, hvad der i den sidste Tid er gjort for det færøiske Landbrug. Piecen omtaler nemlig kun den Slags Landbrugsdrift og Metoder, der anvendes der for 20 Aar tilbage, og for saa vidt passer Fremstillingen fuldstændig. Nu vil jeg medgaa, at der endnu findes uhyre meget Landbrug af den Art, Piecen omhandler, men der er, som sagt, foretaget ikke saa faa Forbedringer paa Landbrugets Omraade, og Forbedringer, som ere lykkes ganske godt.

For at man ikke skal tro, at det udelukkende er saadan, som denne Piece skildrer det, vil jeg gerne — da det drejer sig om en Mand, som egner sig til at arbejde Landbruget op oppe paa Færøerne — i denne Forbindelse give et lille Overblik over, hvad der er udrettet paa Færøerne for Landbrugets Udvikling i Løbet af de sidste 20 Aar. Det er, som sagt, akkurat 20 Aar siden, at man begyndte paa de Reforme, som nu have sat Frugt. Allerede for en 100 Aar tilbage gjorde man Forsøg paa at faa indført mere tidsmæssige Landbrugsformer, bl. a. ved at man indkaldte en eller to Bønderkarle fra Danmark og ligeledes fra Norge. Færing havde ogsaa været ude og lært, men det blev ikke til noget; det førte endogsaa til, at Befolkningen blev mere og mere overbevist om, at paa Færøerne lod der sig ikke gøre det allermindeste for Landbrugets Udvikling, eftersom alle Forsøg vare mislykkede. Man mente, man stod bunden til, hvad man fra Fortiden havde haft, nemlig hvad Bearbejdningen af Jorden angaar: at man kun kunde benytte Spade og ikke paa nogen som helst Maade kunde benytte Trækdyr. Saa fast var den Tro, at en af vore højeste Embedsmænd, som jeg talte med en Gang om den Sag, sagde til mig, at det vilde aldrig nogen Sinde i Verden blive muligt at anvende Køredskaber paa Færøerne. Man anvendte altsaa udelukkende Spade til Jordens Bearbejdning, og man transporterede Avlen, enten paa sin egen Ryg eller paa Hesteryggen. Man brugte til Indhøstningsarbejdet ganske korte Leer par 12 Tommers Længde til at meje Græs med, og Høstarbejdet foregik i øvrigt paa en meget primitiv Maade. Sæden blev skaaren med store Toldknive, og saa blev det hele transporteret hjem, næsten altsammen paa Menneskeryg.

Da man begyndte for 20 Aar siden